

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 273/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. H., H., zastúpeného advokátom JUDr. J. F., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 77/2009 zo 17. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2010 doručená sťažnosť Ing. L. H., H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“), práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 77/2009 zo 17. februára 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Obvodný úrad Trebišov, odbor všeobecnej vnútornej správy (ďalej len „obvodný úrad“) rozhodnutím č. A/2006/05357 z 31. augusta 2006 zastavil priestupkové konanie vedené proti starostovi obce H. J. V. a majiteľke firmy J. E. V., obvinenými sťažovateľom z toho, že v ohlásení drobnej stavby na parcele č. ... v obci H. presne neuvedeného dňa v polovici roku 2005 podanom na Obecnom úrade v H. úmyselne uviedli neúplné údaje. Proti predmetnému rozhodnutiu obvodného úradu podal sťažovateľ odvolanie Krajskému úradu v Košiciach, odboru všeobecnej vnútornej správy (ďalej len „krajský úrad“), ktorý rozhodnutím č. B/2006/05570 zo 6. decembra 2006 potvrdil rozhodnutie obvodného úradu. Sťažovateľ podal Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) žalobu o preskúmanie rozhodnutia krajského úradu, o ktorej tento rozhodol rozsudkom sp. zn. 6 S 14/2007 z 23. decembra 2008 tak, že žalobu sťažovateľa zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania. Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 77/2009 z 12. februára 2010 tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu.

Podľa sťažovateľa najvyšší súd, ale aj krajský súd vo veci preskúmania rozhodnutia krajského úradu vec nesprávne právne posúdili tým, že nepoužili správne ustanovenia právnych predpisov a nedostatočne zistili skutkový stav, čím neboli dodržané ustanovenia uvedené v § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd ako súd odvolací sa podľa sťažovateľa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo občana Ing. L. H. na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu SR Bratislava zo dňa 17. 02. 2010 pod sp. zn. 6 Sžo/77/2009, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23. 12. 2008 pod sp. zn. 6 S/14/2007 bolo porušené.

2/ Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. 02. 2010 pod sp. zn. 6 Sžo/77/2009 v celom rozsahu a vec vracia Najvyššiemu súdu SR Bratislava na ďalšie konanie.

3/ Najvyšší súd SR Bratislava je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 149,23 € do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a to na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. ...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 listiny, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 77/2009 zo 17. februára 2010.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie označeného práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 77/2009 zo 17. februára 2010, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 77/2009 zo 17. februára 2010 okrem iného vyplýva:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O. s. p.)

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O. s. p. (§ 247 ods. 1 O. s. p.).

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 247 ods. 1 O. s. p. treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva

vyplývajúce z právneho predpisu. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie práva.

Odvolaací súd zastáva názor, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného postupoval v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami O. s. p. upravujúcimi správne súdnictvo.

Podľa názoru odvolacieho súdu je správny záver prvostupňového súdu, že správny orgán pri rozhodovaní vychádzal z dostatočne zisteného skutočného stavu veci a dospel k správny právny záverom.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu vyplynulo, že dňa 10. 7. 2006 podal žalobca návrh na začatie konania o priestupku podľa § 42 ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorý odôvodnil tým, že podal dňa 24. 6. 2006 Obci H., ktorú zastupuje starosta J. V., žiadosť o poskytnutie informácie podľa zákona o slobode informácií, ktorou požiadal, o kópiu žiadosti Obecného úradu H. vo veci preložky NN siete adresovanú V., a. s. a o vyjadrenie V., a. s., avšak starosta obce H. v odpovedi na žiadosť listom zo dňa 29. 6. 2006 uviedol, že obec žiadané písomnosti nevlasťní, pretože stavebné povolenie ani ohlásenie sa nevyžaduje, pričom však žalobca vychádzajúc z listu V. zo dňa 20. 6. 2006 mal informáciu o tom, že požadované dokumenty existovali. Obvodný úrad v Trebišove, odbor všeobecnej vnútornej správy, po prejedaní veci vydal rozhodnutie dňa 31. 8. 2006 č. A/2006/05367, ktorým podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch zastavil konanie okrem iných aj o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42 ods. 1 zákona o priestupkoch, zo spáchania ktorého bol obvinený J. V. ako starosta obce H., ohľadne ktorého v odôvodnení konštatoval, že konanie obvineného J. V., starostu obce H., nenaplnilo znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 42a priestupkového zákona. Bývalý Krajský úrad v Košiciach, odbor všeobecnej vnútornej správy, rozhodnutím č. B/2006/05570 zo dňa 6. 12. 2006 zamietol odvolanie žalobcu proti vyššie citovanému rozhodnutiu Obvodného úradu v Trebišove a toto rozhodnutie potvrdil vychádzajúc aj zo „Stanoviska Ministerstva vnútra Slovenskej republiky k aplikácii § 42a zákona o priestupkoch“ vydaného dňa 26. 9. 2005, podľa ktorého je povinnosťou navrhovateľa, ktorý podáva návrh na začatie konania o priestupku, preukázať, že skutočne došlo k priestupku na úseku práva na prístup k informáciám, a to buď právoplatným rozhodnutím správneho orgánu alebo súdu.

Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu považuje odvolací súd za správny záver vyvodенý žalovanými správnymi orgánmi a potvrdený krajským súdom, že žalobca skutok, opísaný navrhovateľom, nenapĺňa znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 42 ods. 1 zákona o priestupkoch.

Priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin (§ 2 ods. 1 zákona o priestupkoch).

Skutková podstata priestupku na úseku práva na prístup k informáciám je zakotvená v ustanovení § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, podľa ktorého priestupku sa dopustí aj ten, kto vedome vydá a zverejní nepravdivé, neúplné informácie, kto poruší povinnosť určenú osobitným predpisom, 3a) alebo ten, kto vydaním rozhodnutia alebo vydaním príkazu, alebo iným opatrením zapríčiní porušenie práva na sprístupnenie informácií. (V poznámke pod čiarou k bodu 3a/ je uvedený § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách.)

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch správny orgán konanie o priestupku zastaví, ak sa v ňom zistí, že skutok, o ktorom sa koná, sa nestal alebo nie je priestupkom.

Ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo v priestupkovom konaní preukázané, že skutok, ktorý opísal vo svojom návrhu žalobca, a ktorý mal byť priestupkom obvineného starostu obce H. na úseku práva na prístup k informáciám, naplnil skutkovú podstatu priestupku ustanovenú v § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch. Žalobca nebol rozhodnutím o zastavení konania o priestupku ukrátený na svojom subjektívnom práve na informácie, nakoľko mal možnosť zákonným spôsobom sa domáhať svojich práv v správnom konaní v zmysle zákona o slobode informácií, prípadne mal možnosť podať na súd žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, pokiaľ by mal za to, že je nezákonné.

Odvolací súd sa v celom rozsahu preto stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, pričom odvolanie žalobcu nepovažuje za dôvodné, nakoľko námietky v ňom uvedené sú skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci a nie sú také, s ktorými by sa už nevysporiadal krajský

súd v napadnutom rozsudku. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s ustanovením § 250ja ods. 3 vety druhej O. s. p. potvrdil.»

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi potvrdil. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa „nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva“. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2010